

Itxaso - ziar

IPAR ITXASUAN. — Inguru oñetako uaitzak indartsibak asko, ibilbide bardin gektua ta inioz berez ondo ezagutubak dira. Itxasalidajak dabiltzaz eta izkerenatik asita zelan gabeukik juan antzerakual ixango itxaka edo zein itxasaldian, baña jarraion egiten dautsoez arribe bi aua gañu badago iparétil indartsu, bijaf egingo da sorkaldetik edo egotik aldaturat dantzak eguztaketa bat bere eztogu ikusitzen dan euren ibilibidua.

Ondartzak ugari dagoz itxasun, batzuk itxasore oñdun eta bestia ezertz bi aldatuta asu Outer Dorosing'en ez amaitutako Dover ondorioa. Era ezkerria ezagutu erazoteko dagoz ikufdun ontzi gofikoj ondajota, izki andi zurijakin margoztuta euren ixenak. Batetik bestia aldatutako ikur bardingial daukoe: egunak lauki, islefzkoi, borobil edo beste edozein daneurtzitiko irudi bat euren martan eta gabaz argi zuri edo gorriak, dídira bardingedunak.

50 mail zabaletik gorantz lutzatzen da itxasunen ta oñan udako egunak guztiz luzaik ixaten dira eta esan lei gabaren iluntasun osak eztakola iru edo lau gabeukien lutzetasuna baño.

Lañua ixatzen da emen ekaitza baño asko txafaguia. Beragaz eztrira ikusten uitzaren lanak ixa ondartsan saftu arte, ikufdun ontxizaren txistubak eztrira beti entzuten euren ondorioa ta. Ganera, afizikoa alde batzuetan dagoz besta bat, ontzi asko dantzalez ibilbide askotan zamaudunak eta afantizaleen bateren bat joteke.

BIZKAICO IZPAZTERAN.—Quesant Goibela, axe baketsua ta itxaso baria. Ikuñonak eta gurutzako pozgafitsua eurek dirizki zifrena ixango dala itxasketak edo.

ITXASTAR.
Genova'tik bagila'ren 22'gn.

ERRIJE TATIK

ALTAMIRA-BUSTURIA

Aspaldi ontako alpeftasuna alde batera jauntzua emen gatz bafia be, zuberi "Lauaxeta" ta "Ibon" i, la napufrtu bat emotera, bi aspaldi onetan euzkel-izdiazak exzistitzea lan asko, nere antzian alpertuta edo dagoz bat edo bi xan exian.

ERIKO GORA-BERAK.—Euren ikastaldijak amaituta batzuk eta beste asko udalitzkua igaroten etofifa, neska-mutietan aintzat dira etxeratuta aurkitzen diranak. Baña banaka-banaka be asa dira beste eri batzubetatik etofito udaldiria emen igaroteko ustiaigak. Terranova aldiari makalotan ibili-doren, eruen etxeratia ikertaldia txuba egiten etofifa aintzat mofosek agurtu doguz, bata Amerika-aldekit eduta emen agutu dugu, Eguzkitzat' Jon, M. Maixtin zintzuan semia ta Espania-aldean egun batzuk eta Parisen beste batzuk igaro ondoren bariz emen aurkitzen da Urzelai-taf Joseba. Mirena margolari punterengua ta abertzale zintzua. Ongi etorriak gustioi ta udaldiri onbat ibagor.

Bein bagilak igoz-egin ezkerro beinguan asten dira Busturiñen jaya, eta lelunguak dira Deun Kistobal'ak iru egunetarako ja-yak. Lelenguun jaupa nagosio beren itzalgez geutirik agertu ziran...

Conmemoración a la jura Falsa de los Feros.

Itz, au, eztakit nok ipini eutsen, baña bat, orduntxe lotu zirala, egi-egizko ira-garpenak.

Gora-Erikonak gatzak dira edo solte egin gure badabe, o dause dandolina, ozatuta edo "al agarrao" gara badabe o daskie "filarmonike" edo danadakua, eta tramankulu eri nai badezube aufkitu egizube etxetan eta antxe baruban jo ta zenbat nai dantza ergo bera!

Entzu dogu, batzuk asafe gozian dagozala udalekuak aitza dabeleko erabagie auren (eta euren dagozaren artian beintzat), ez izteko joten "tangano" edo "manubriosko tramankulu" oferi, ta udalak nai dabela ta nai estabula, ofrek jo eraingoz dautsiela tramankulu oferi (Busturiñen demokratan gatzak dira onek) ta nik ezdakitz gergalik derrigor biaf dabent tamankuluori, ba jantzten azke edo solte egin gura badabe, o dause dandolina, ozatuta edo "al agarrao" gara badabe o daskie "filarmonike" edo danadakua, eta tramankulu eri nai badezube aufkitu egizube etxetan eta antxe baruban jo ta zenbat nai dantza ergo bera!

IKASTOLA ZABALGUNDEA.—Igazi dan ig-zdean, Parezi deritzeron azuzon txuban, euren ikastola bairiñen zabalgundea ixan eben, eta notintza aundiña eida; zañ mendi qetarrer; eberridian turuntza edera egin elen azuonoko gustiak eta eurekiz batera beste "inbitadu" batzuk be, ta bafa Udaleko gixonak Aldun-ekero bat ere; bai Janan ostian "brindis", ek be egon ziran eta euretarik bat endore ordia, "infranganti" koxu eben, iai Karmel, jan da edan ondo egin nai ixan basio be obeto, akefa, txola (txoloria) ta ori ta gusti ere "infraganti"!

Ikastola bafi ori Solube-ondoko mendi batean dago, euren kostoz (Udalak lagunduta apurtu bat) egin dabe ta bi mila ta eun bitzan edo "habitante" dagozaren efektuaren besti hostikostala dagoz, onegaz sei, bi mitikuenak, bi nezkatuak, eta besete bi azuonkuak edo bafidakuak, sei ikastola Busturiñen efektuaren, eta ez este izan emen dagozten "civilizatoriak" egindakua dikanik, ez; obeto egingo leukei euren efijetara juan ta erakutsi andilemen Euzkadiñen zenbat ikastola, bitxakala, ufu-

ARRONA

ASTEKO IZPARAK.—Belios-Bekoak azun duten aurtzka asteartean ugutzatu zuen Sabin euzkal-izenarekin. Urbietat' Tomata eta Berain'daf Miren jasotzialak zirala.

—Madrid'ko efi nagusian ikastaldiak egin ondoren erifatu zaizkigu Agote'ko Olaiola'ztañak edo "infranganti" koxu eben, iai Karmel, jan da edan ondo egin nai ixan basio be obeto, akefa, txola (txoloria) ta ori ta gusti ere "infraganti"!

Ikastola bafi ori Solube-ondoko mendi batean dago, euren kostoz (Udalak lagunduta apurtu bat) egin dabe ta bi mila ta eun bitzan edo "habitante" dagozaren efektuaren besti hostikostala dagoz, onegaz sei, bi mitikuenak, bi nezkatuak, eta besete bi azuonkuak edo bafidakuak, sei ikastola Busturiñen efektuaren, eta ez este izan emen dagozten "civilizatoriak" egindakua dikanik, ez; obeto egingo leukei euren efijetara juan ta erakutsi andilemen Euzkadiñen zenbat ikastola, bitxakala, ufu-

IZPERKARI

"BIYONA" LUGINTZA-ETX ALDIA (Irunen, Ilo, 313'an)

2.000 "Leghoru"-olua, afautza-imbintzak zenbatzeko abijakaz. Txifia ataratzeko afautzak saltzia. Olaskotxu jayopatjik. Iru ilabeketo olandatzubak.

EIZARA'KO SUZKILLU (ESCOPETA) OLEA

L. LEGARISTI Y COMPAÑIA
SORALUZE (Placencia de las Armas). — GIPUZKOA

BITXILEGIA-ZILLARLEGIA-GABEUKAZTEGI

BITX'AK EGIN ETA
BERRITZEN DITU

Urrutikina, 13.777

IV Día de la Poesía Vasca IV'Garren Euzko-Olerti-Eguna

En honor de Iparragirre

Julio-16-1933 en Urretxua

CERTAMEN DE POESIAS

LENENGO SALA

BIGAREN SALA

Clasificación primera:

- 1) Hunabafa.
- 2) Arno'ko Gurutza.
- 3) Bere Ereskin Ekayak.
- 4) Maitasun Gafa.
- 5) Mendi-zale.
- 6) Udaberria.
- 7) Amaren Negar Mafask.
- 8) Zu Ilten Bazeria.
- 9) Menditar eginiñ.
- 10) Bigaren Bere Iteza.
- 11) Maite damu.
- 12) Zurinék idatziak.
- 13) Bi-gai.
- 14) Otoya.
- 15) Beti lagun.
- 16) Lizardi gurean.
- 17) Gopagena.
- 18) Itxaropenak.
- 19) Me quoque pectoris tentavit... fervor.
- 20) Maite-egafi.
- 21) Umezko bizkadarak.
- 22) Bost-lore.
- 23) Euzkera aldeko lefoak.
- 24) Euzkera ta Euzkeldunak.

Clasificación segunda:

- 1) Ama semiak.
- 2) Santa Kruz Apaiza.
- 3) Ofeaga.

IRUGAREN SALA

Clasificación tercera:

- 1) Bertso-Befia-Ixilik.
- 2) Eri-Oleki Sala.
- 3) Udaberria.
- 4) Ernani.
- 5) Donostia'n.
- 6) Soraluze.
- 7) Columus carmina nostra.
- 8) Ogei ta Lau gafena.
- 9) Santa Agueda besperan.
- 10) Ofatio bertsolaria.
- 11) Ituñitxiki.
- 12) Olentzaro bertsoka.
- 13) Efortari.
- 14) Jesus jayo baño.
- 15) Lazkao.
- 16) Oleki gudurako.
- 17) Orditzia.
- 18) Agate Deunaren Oroitza.
- 19) Garate'a.
- 20) Albitzurko.
- 21) Lazkao Gofotxategi.
- 22) Azkarate.

EUZKALTZALEAK

MARTIKORENA

Begietako gaixoend sendagilea

Garibay, 13 bis. 2.º - DONOSTIA

Euzkotar umien aldez

Decroly osagillien irakurten erakusteko ikus - gogayera

Jafaya

"Zua ikastola eta esan egijozu irakasliari XX'g. gi-zaldian gagozak."

Ferriere.

Bai dogu baña, (gure ikastoletan ezaguenez den aken) irakurten erakusteko bestera bat, Belgique'ko Decroly osagileak asmatu, erderra "Método ideo-visuel" esaten yakoma ta euzkeraz besta lagunen batzen ixen - egokigaua asmatu batitaean "Iku-gogai-era" izenduko dodana.

Decroly osagileak 1907'g. idatzi lan "Quelques considerations sur la psychologie et la pédagogie de la lecture" eta ge-rogo "La méthode de la lecture et ses bases" idatzi bitsubetan bere era beñian ona-fia erakutzaz.

Irauketen erakusteko era au asmatu lebanian, Decroly osagile, Bruxellesen umen satzaren edo buru osoa lez lebienetan ikastola zuzendariena zan.

Decroly'k era au, um buru-gogor, buru-arin edo bakiadunetan asmatu eta onexek ziran: kistañak ikastia irakasti, autorkuntzak entzun, espeta txiro-eretxearen aitzen eta zainetan ikastola, ago batez "fikideak abofareak" Aita Gotzon Zaindari izenaz deitutene eutsoen. Bere biotzaren somatzen edan zabalundik azaldu zituan, agiriko gurza emota la-gea egin beran izan eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barnabita izenaz efitak deitzen asyakozan, Barnabá Deunaren elezian lanetan lanetan, oparo ta onura geyagoz lan-egitean asmoz, Bartolome Ferari ta Jakoba Moriana, bata eleiz-gizon eta bestea kistaflau, bai baki oso onbidetsuak zituan, ta Eleiz-gizon Arraudaren Gopatz, Paul deunaren izenaz irasi eben. Barn